

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-148М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та самостійної роботи
з дисципліни

«Міжнародна публічна політика»

для здобувачів вищої освіти другого(магістерського)рівня
за освітньо-професійною програмою

«Місьцеве самоврядування»

спеціальності D4 «Публічне управління та
адміністрування»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1
від 03 вересня 2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки для виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародна публічна політика» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Місцеве самоврядування» спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Древаль Ю. Д. – Рівне : НУВГП, 2025. – 22 с.

Укладач: Древаль Ю.Д., д.держ.упр., професор кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ. упр. професор, завідувач кафедри менеджменту та публічного врядування.

Керівник ОП «Місцеве самоврядування» (гарант): Мартинюк Г. Ф., к.п.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Попередня версія методичних вказівок: 07-06-124М.

© Ю. Д. Древаль, 2025
© НУВГП, 2025

ЗМІСТ

	Стор.
1. Мета і завдання виконання практичних завдань.....	4
2. Тематика практичних занять.....	7
3. Методи навчання.....	15
4. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти....	15
5. Розподіл балів за формами контролю.....	16
6. Список рекомендованої літератури.....	18

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Актуальність повноцінного засвоєння даної навчальної дисципліни найперше пояснюється необхідністю адаптації органів місцевого самоврядування до вимог європейських стандартів та цінностей. Дійсно, визнання місцевого самоврядування однією із засад конституційного ладу України передбачає не лише встановлення демократичної системи місцевого врядування з основою у самостійності у вирішенні питань місцевого значення, але і реформування органів місцевого самоврядування відповідно до загальносвітових та європейських цінностей. Причому, значущість реального реформування місцевого самоврядування набуває особливої значущості в контексті гармонізації законодавства з нормами Європейського Союзу та вдосконалення ефективності демократичного врядування.

Міжнародна публічна політика – це навчальна дисципліна, що формує у здобувачів вищої освіти комплекс знань щодо сутності сучасної міжнародної(світової) публічної політики та міжнародних відносин, базових засад міжнародного публічного та міжнародного гуманітарного права, формування та проведення публічної політики на європейському континенті, особливостей функціонування базових інститутів Європейського Союзу, європейського врядування та європейського адміністративного простору, зовнішніх зносин та євроінтеграційного курсу Української Держави.

Мета дисципліни: Формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи знань щодо сутності міжнародної публічної політики та міжнародних політико-правових

стандартів, у тому числі – європейського врядування та європейського єдиного адміністративного простору, виявляти особливості застосування правового та комунікативного механізмів у царині міжнародних відносин, оволодіти механізмами вдосконалення діяльності органів місцевого самоврядування відповідно до апробованих часом загальносвітових та європейських цінностей.

Предмет дисципліни: Принципи і закономірності міжнародної публічної політики, структура та повноваження міжнародних універсальних організацій, міжнародні публічно-правові стандарти, основи міжнародного та європейського публічного права, базові характеристики європейського врядування та зовнішніх зносин Української Держави.

Основні завдання, які повинні бути розв’язані у процесі викладання дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти комплексу знань щодо сутності міжнародної публічної політики, особливостей міжнародного публічного права та міжнародного гуманітарного права, європейського врядування та європейського єдиного адміністративного простору, і на зазначеній основі – закріплення та вдосконалення комплексу компетентностей, тобто здатності до повноцінного забезпечення професійної діяльності на службі в органах місцевого самоврядування у складних умовах сьогодення.

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти сукупності наступних компетентностей:

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти вивчаючи дану дисципліну, є:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ публічної служби, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН05. Визначати та використовувати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.

РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально організаційних структур.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.

РН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

РН13. Приймати та реалізовувати управлінські рішення для забезпечення сталого розвитку територій з використанням механізмів міжтериторіального міжнародного співробітництва

РН14. Розробляти та впроваджувати нові підходи в сфері соціального захисту з врахуванням воєнних викликів.

2. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Публічна політика і міжнародні відносини: сутність та взаємозалежність

Мета: надати здобувачам вищої освіти базові знання щодо сутності та особливостей сучасного політичного процесу, сутності публічної політики та міжнародних відносин, і, на зазначеній основі, – опрацювати комплекс питань щодо застосування отриманих знань у професійній діяльності державних службовців.

Питання для обговорення:

1. Базова термінологія у сфері міжнародної публічної політики.
2. Сутність публічної політики.
3. Публічна політика: міжнародний політико-правовий та управлінський виміри.
4. Міжнародна публічна політика і демократизація суспільних відносин.
5. Демократичні цінності.
6. Міжнародні відносини і міжнародна (світова) політика.
7. Значущість категорії «інтерес» у процесі формування та реалізації міжнародної публічної політики.

Тема 2. Процес формування сучасних міжнародних відносин і публічної дипломатії

Мета: закріпити отримані знання щодо сутності та особливостей процесу формування сучасних міжнародних відносин, і, на зазначеній основі, досягнення поглибленого розуміння сутності міжнародної публічної політики як складного переплетіння національних та наднаціональних інтересів.

Питання для обговорення:

1. Особливості формування міжнародних відносин у Стародавньому світі.

2. Антична спадщина міжнародних відносин та дипломатії.

3. Особливості формування міжнародних відносин у часи Середньовіччя.

4. Проблематика війни і миру у міжнародній політиці (історичний, політико-правовий, геополітичний та соціокультурний підходи).

5. Вестфальський конгрес: сутність, епохальне значення у сфері міжнародної політики.

6. «Нація-держава»: сутність та значення у світовій історії (ретроспективний аналіз).

7. Віденський конгрес в оберті інтересів тогочасних політичних лідерів.

8. «Довге дев'ятнадцяте століття»: «європейський концерт» і світова політика..

9. Версальсько-Вашингтонська міжнародна система: сутність, час існування.

10. Ялтинсько-Потсдамська система.

Тема 3. ООН в системі міжнародних публічних відносин

Мета: систематизувати отримані знання щодо базових засад влаштування ООН, сутності основоположних прав і свобод людини, а також визначити та закріпити основні підходи до реформування міжнародних універсальних організацій у складних умовах сьогодення.

Питання для обговорення:

1. Причини та безпосередні чинники заснування ООН.

2. Україна як співзасновник ООН.
3. Членство в ООН.
4. Повноваження Генеральної асамблеї ООН.
5. Повноваження Ради Безпеки ООН.
6. Загальна декларація прав людини (ЗДПЛ) як змістовна основа вдосконалення захисту прав і свобод людини.
7. Діяльність Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні: сутність, особливості в умовах воєнного стану.
8. Реалізація в Україні Цілей сталого розвитку ООН.
9. Реагування ООН на воєнну агресію проти України.

Тема 4. Основи міжнародного публічного права та міжнародне гуманітарне право

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями сучасного праворозуміння, основами міжнародного публічного права та міжнародного гуманітарного права, і, на зазначеній основі, – закласти фундамент опанування правовим інструментарієм захисту цивільних осіб в умовах збройної агресії.

Питання для обговорення:

1. Принцип верховенства права і сучасне праворозуміння.
2. Сутність міжнародного публічного права.
3. Національна держава як основний учасник міжнародно-правових відносин.
4. Сфера дії міжнародного публічного права.
5. Функції і принципи міжнародного публічного права.
6. Проблеми реформування міжнародного публічного права у складних умовах сьогодення
7. Сутність міжнародного гуманітарного права.

8. Міжнародно-правовий захист жертв збройних конфліктів.

9. Відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

10. Діяльність Української Держави щодо забезпечення норм міжнародного гуманітарного права в умовах воєнного стану.

11. Діяльність Міжнародного комітету Червоного Хреста в Україні.

Тема 5. Дипломатія як форма реалізації міжнародної публічної політики

Мета: Надати здобувачам вищої освіти сукупність базових знань щодо призначення, сутності, характерних ознак та основних завдань публічної дипломатії.

Питання для обговорення:

1. Класична і публічна дипломатія: сутність і співвідношення.

2. Базова термінологія у сфері дипломатичної діяльності.

3. Проблема сутності та змісту публічної дипломатії.

4. Парламентська дипломатія.

5. Дипломатична діяльність Українського парламенту.

6. Культурна дипломатія.

7. Дипломатія України в умовах воєнного стану.

8. Діяльність української діаспори як важливий засіб підтримки України на міжнародній арені.

Тема 6. Європейський Союз у вимірах міжнародної публічної політики

Мета: ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями інституційної та організаційно-правової

побудови Європейського Союзу, змістом європейського врядування і, на зазначеній основі, набуття та закріплення навичок визначати та формулювати характер міжнародної публічної політики в європейському контексті

Питання для обговорення:

1. Цивілізаційний аспект європейського єднання.
2. Повноваження Європейського парламенту.
3. Повноваження Європейської комісії.
4. Повноваження Ради Європейського союзу.
5. Копенгагенські критерії членства в Європейському союзі.
6. Європейське врядування: змістовна характеристика.
7. Європейський адміністративний простір: змістовна характеристика.
8. Зелені і білі книги ЄС.
9. Програма SIGMA.
10. Вплив Програми SIGMA на зміст «Стратегії реформування державного управління України на 2022-2025 роки».
11. Україна і ЄС: сутність та основні етапи співпраці.

Тема 7. Публічна діяльність Ради Європи і Європейський суд з прав людини

Мета: закріпити та поглибити знання здобувачів вищої освіти щодо сутності та структури базових інститутів Ради Європи, окреслити основні вектори співпраці України і Ради Європи.

Питання для обговорення:

1. Причини та процес створення Ради Європи (РЄ).
2. Статут РЄ.

3. Структура, повноваження та особливості діяльності РЄ.

4. Комітет Міністрів РЄ: повноваження та діяльність.

5. Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЄ).

6. Членство України в РЄ.

7. Рішення ПАРЄ для України.

8. Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) як постійний судовий орган країн-членів РЄ.

9. Процедура звернення до ЄСПЛ. Висновки ЄСПЛ.

10. Рішення ЄСПЛ в українських справах.

11. «Європейська комісія за демократію через право» (Венеційська комісія) як дорадчий орган Ради Європи з питань конституційного права.

Тема 8. Європейські традиції місцевого управління та самоврядування

Мета: Закріпити та поглибити отримані знання здобувачів вищої освіти щодо сутності та особливостей європейських традицій організації місцевого управління та самоврядування

Питання для обговорення:

1. Становлення системи місцевого управління та самоврядування в європейських країнах.

2. Реформування системи місцевого управління та самоврядування в європейських країнах (на прикладі Франції та Польщі)

3. Європейська хартія місцевого самоврядування (Хартія): сутність та основні положення.

4. Хартія як частина національного законодавства і ключовий орієнтир функціонування місцевого самоврядування.

5. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями.

6. Конгрес місцевої та регіональної влади Європи (Конгрес) як консультативний орган, що представляє місцеві та регіональні влади.

7. Пріоритети роботи та завдання Конгресу.

8. Реалізація проекту «Посилення демократії та довіри на місцевому рівні в Україні».

9. Особливості співпраці України з Конгресом в умовах воєнного стану.

10. Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України: установчі документи, повноваження, основні напрями діяльності.

Тема 9. Європейський вимір міжнародної національної безпеки

Мета: надати здобувачам необхідну сукупність знань щодо сутності національних та європейських вимірів міжнародної безпеки, на зазначеній основі – забезпечити розвиток фахових умінь та набуття здобувачами компетенцій щодо самостійного аналізу тих викликів, які загрожують національній безпеці України.

Питання для обговорення:

1. Основні підходи до тлумачення терміну «безпека».

2. Глобальна мета міжнародної безпеки.

3. Співвідношення національного і міжнародного інтересу.

4. Основні проблеми забезпечення міжнародної безпеки.

5. Основні загрози міжнародній безпеці: європейський аспект.
6. Культура безпеки: національний та міжнародний виміри.
7. Основні загрози міжнародній безпеці України.
8. Правовий режим воєнного стану.
9. Механізми вдосконалення національної безпеки України

3. Методи навчання

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи навчання (практична робота, виїзні заняття);

- методи навчання за характером логіки пізнання: теоретичні методи (сходження від абстрактного до конкретного, ідеалізація, формалізація, аксіоматичний метод); емпірико-теоретичні методи (абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання, історичний підхід, логічний підхід, гіпотетичний підхід); емпіричні методи (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент); спеціальні (приватно наукові) методи (біхевіоризм чи поведінковий підхід, мережева концепція, когнітивний підхід, рефреймінг, метод експертних оцінок, метод Дельфі, метод Парето, casestudy);

- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів, інтерактивні методи.

Технології викладання: тренінги, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

4. Оцінювання знань студентів

Оцінювання завдань поточного контролю проводиться з розрахунку від 0 до 100 балів.

Основними методами оцінювання є аналіз усних відповідей, виконання практичних задач, тестування, перевірка письмових завдань.

Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньою мірою аргументовані;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий контроль		Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6.	T.7	T.8	T.9	M.1	M.2	100
5	5	5	5	10	5	10	10	5	20	20	

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90–100	відмінно
82–89	добре
74–81	
64–73	задовільно
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендована література

Основна:

1. **Древаль Ю. Д.** Історичні аспекти європейської інтеграції: феномен античної спадщини. *Державне будівництво*. [Електрон. фак. вид.]. 2024. № 1(35). С. 55–63.
2. **Древаль Ю.Д.** Паризька мирна конференція і створення Міжнародної організації праці. *Збірник наукових праць [Харківського нац. пед. ун-ту імені Г.С.Сковороди]. Серія: «Історія та географія»*. 2018. Вип. 55. С. 100-106.
3. **Древаль Ю.Д.** Управлінські відносини і міжнародні трудові стандарти. *Вісник НУЦЗУ: зб. наук. пр. Серія «Державне управління»*. 2022. Вип. 1. С. 76-82.
4. **Древаль Ю.Д.** Утвердження принципу верховенства права у сфері публічно-управлінських відносин. *Державне будівництво*. [Електрон. фак. вид.]. 2024. №2(36). С. 34–41.
5. **Войціховський А. В.** Міжнародне право: підручник / ХНУВС. Харків, 2020. 544 с.
6. **Грицюта Н.М.** Історія РР: Європа: стародавність – нові часи : навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. 735 с.
7. **Грушко М.В.** Міжнародне гуманітарне право: навч.-метод. посіб. Одеса : Вид. дім «Гельвети-ка», 2022. 136 с.
8. Дипломатія: навч. посіб. / Корольчук Л.В., Баула О.В., Галазюк Н.М. та ін. Луцьк: ПП «Волинська друкарня» 2024, 340 с.
9. Історія міжнародних відносин: підруч. / І.В. Алексєєнко, А.Х. Маргулов, І.А. Єремєєва, М.В. Несправа. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с.

10. **Лиман С.І., Парфіненко А.Ю.** Історія міжнародних відносин та дипломатії (довестфальська доба): навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2024. 700 с.
11. **Мельцер, Нільс.** Міжнародне гуманітарне право: загальний курс / Міжнародний Комітет Червоного Хреста. Женева, 2020. 398 с.
12. Міжнародне публічне право: основи теорії : навч.-метод. посіб. / Х.Н. Бехруз, С.С. Андрейченко, М.В. Грушко та ін. Одеса : Вид-во «Юридика», 2023. 252 с.
13. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб. / кол. авт.; за ред. О.Б. Онишко. Львів: ЛДУВС, 2022. 540 с.
14. Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Логвінкової Н. С. Київ: Центр навчальної літератури, 2009. 223 с.
15. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів: навч.-метод. посіб. / К.В. Громовенко, М.В. Грушко, К.В. Мануїлова. Одеса: Вид-во «Юридика», 2023. 132 с.
16. Правові аспекти діяльності Ради Європи: навч. посіб. / К.С. Лісова, Я.Ф. Фокін, О.В.Чернецька, Н.Г. Яцишин. Ірпінь: Державний податковий університет, 2024. 244 с.
17. **Чайковський Ю.В., Харитонов Р.Ф.** Міжнародні відносини та світова політика: навч-метод. посіб. Одеса: 2022. 43 с.
18. **Aldrin Philippe, Hubé Nicolas.** Introduction à la communication politique / 2e édition. Bruxelles: Ouvertures politiques, 2024. 288 p.
19. **Barvinenko, V.** (2023). PRINCIPLES OF LOCAL GOVERNMENT: TERMINOLOGICAL ISSUES (PART ONE). Scientific Journal of Polonia University, 57(2), 124-130.

20. **Börzel, Tanja A.** European Integration and the War in Ukraine: Just Another Crisis? *JCMS: Journal of Common Market Studies*. 2023. N 61(S1). P. 14-30.
21. **Crawford Emily, Pert Alison.** International Humanitarian Law / Second Edition. CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS, 2024. 332 p.
22. **Dreval, Y.; Zaika, S.; Tešovič, R.; Patoprstý, M.** The activities of the International Labour Organization in the context of achieving the sustainable development goals. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*. 2025. № 12(3). P. 304-314.
23. Public Policy Agenda for the 118th Congress 2023-2024. / American Association on Intellectual and Developmental Disabilities (AAIDD). 2024. 58 p.

Допоміжна:

1. **Булик М. В.** Історія міжнародних відносин у давні часи: навчальний посібник. Маріуполь : МДУ, 2017. 274 с.
2. **Буткевич О. В.** Історія міжнародного права: підручник / 2-ге вид. Київ: Ліра-К, 2019. 412 с.
3. **Донеллі Дж.** Права людини у міжнародній політиці. Львів: Кальварія, 2004. 280 с.
4. Європейська інтеграція: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А.Грицяка та Д.І.Дзвінчука. ІваноФранківськ: Місто НВ, 2013. 464 с.
5. Інституційна система ЄС: навч. посіб. / Л.Л.Прокопенко, О.М.Рудік, Н.М.Рудік; 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2021. 226 с.

6. Історія європейської інтеграції від Римської імперії до Європейського Союзу : монографія / під ред. І.В. Яковюка. Київ, 2012. 208 с.
7. **Коппель О.А., Пархомчук О.С.** Міжнародні відносини ХХ століття : навч. посіб. / 5-те вид., розшир. і допов. Київ: Друк. двір Олега Федорова, 2019. 386 с.
8. **Лісовська Ю.П., Лісовський П.М.** Політика міжнародних відносин: проблеми та перспективи. Київ: Університет «Україна», 2021. 350 с.
9. **Лиман С.І., Парфіненко А. Ю.** Історія міжнародних відносин та дипломатії (довестфальська доба): навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2024. 700 с.
10. **Мицик Л. М.** Новітні тенденції публічної і культурної дипломатії: навч.-метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 57 с.
11. Моніторингові звіти Програми SIGMA: Державне управління в Україні. Оцінювання на відповідність Принципам державного управління, грудень 2023 року. 2015 с.
12. **Наливайко Л. Р., Степаненко К. В.** Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
13. **Пархоменко Н.** Наукова концепція розвитку законодавства як прогностичний документ публічної політики. *Правова держава*. 2024. Вип. 35. С. 82-94.
14. **Пилипенко В.П.** Особливості механізму імплементації норм міжнародного гуманітарного права в національне законодавство. *Юридичний науковий журнал*. 2021. № 1. С. 329-332.
15. **Піпченко Н.** Європейські комунікації. Навч. посіб. Київ: ВАДЕКС, 2021. 136 с.

16. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції: монографія / авт. кол.: С.О. Телешун, С.В. Ситник, І.В. Рейтерович та ін. Київ: НАДУ, 2017. 248 с.
17. **Філіппов А.В.** Правові проблеми та перспективи реформування ООН на прикладі ЄС. *DICTUM FACTUM*. 2023. № 2(14). С. 182-190.
18. **Чальцева О. М.** Глобальне громадянське суспільство як актор глобальної публічної політики. *Політичне життя*. 2016. № 3. С. 161-166.
19. **Чальцева О. М.** Просторові виміри публічної політики. *Актуальні проблеми політики*. 2015. Вип. 56. С. 21-31.
20. **Amanda Alexander.** A Short History of International Humanitarian Law. *The European Journal of International Law*. 2015. Vol. 26. No. 1. P. 109–138.
21. International Organization in World Politics: the making of the twentieth century / David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond [2004]. 280 p. (under exclusive licence to Springer Nature Limited 2019).
22. **Melissen J.** The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations. London: Palgrave, 2007. 240 p.
23. Public International Law in the Supreme Court of the United Kingdom / 2nd Edition. London, 2024. 64 p.
24. **Raymond Yang Gao.** The Role of Public International Law in Integrating Human Rights Considerations in Investment Treaty Arbitration. *Asian Journal of WTO & International Health Law and Policy*, September 2021. Vol. 16, No. 2, pp. 275-328.